

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1158/21-E

Název	Základní škola a mateřská škola Široký Důl
Sídlo	572 01 Široký Důl 100
E-mail	sirokydul@zskola.com
IČ	75017172
Identifikátor	600100723
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Kopecká
Zřizovatel	obec Široký Důl
Místo inspekční činnosti	572 01 Široký Důl 100
Termín inspekční činnosti	22. a 25. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školný zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Široký Důl (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny. Vzdělávání v mateřské škole probíhá v jedné věkově smíšené třídě podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Hrajeme si celý den*. Zapsáno zde bylo 16 dětí, z nichž osm bylo v posledním ročníku před nástupem do základní školy a jedno s odkladem povinné školní docházky.

Základní škola je málotřídní s pěti ročníky prvního stupně. V době inspekční činnosti se ve dvou třídách vzdělávalo 21 žáků z celkové kapacity 50, evidován byl jeden žák s odlišným mateřským jazykem. Jedna třída je tvořena spojením žáků 1. a 3. ročníku, druhá 2., 4. a 5. ročníku. Většina žáků je místních, pouze tři dojíždějí z okolních obcí. Vzdělávání je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV).

Zájmové vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který je zaměřen na výchovu účastníků ke smysluplnému trávení volného času a k aktivní seberealizaci. Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihláшено 17 účastníků (celková kapacita je 30). Její činnost probíhá v odpoledních hodinách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy působí ve své funkci dlouhodobě. Kontrolní a evaluační činnost je nastavená, založená zejména na osobním kontaktu vedení školy se zaměstnanci, v pedagogické oblasti jsou občas realizovány hospitace. Získané informace nebo účinnost vyhodnocení se však projevují ojediněle a pouze v jednotlivých záměrech a opatřeních, netvoří základ pro stanovení cílů nebo vypracování koncepčních záměrů. Dokumentace školy byla vedena, ale méně přehledně, některé dokumenty byly starší a neaktualizované. V některých písemnostech byly zjištěny drobné nedostatky, jejichž odstranění ředitelka zajistila v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogický sbor, který je dlouhodobě stabilizovaný (pouze jedna učitelka v mateřské škole zde působí od září 2021), tvoří ředitelka, tři učitelky a jedna vychovatelka, která část svého úvazku také vyučuje v základní škole. Řízením mateřské školy ředitelka pověřila vedoucí učitelku, která se podílí na zabezpečení jejího provozu i vedení vzdělávacího procesu, a to bez sníženého rozsahu přímé pedagogické činnosti. Odborné znalosti zaměstnanců jsou rozšiřovány dalším vzděláváním, které je vedením školy podporováno. Jeho zaměření vychází z potřeb školy, zájmu účastníků a nabídek vzdělávacích center. Pravidelně probíhají společná jednání pedagogické rady; záznamy z nich jsou vedeny obecně, bez projednávání pedagogických záležitostí, stanovení konkrétních úkolů a organizování chodu školy. To se odráží např. v tom, že ŠVP ZV byl vydán již v roce 2007 a doplňován byl šesti dodatky, také organizace výuky ve dvouhodinovém bloku v pátek čtvrtou a pátou hodinu není optimální. Aktuální problémy jsou řešeny operativně při běžném denním setkávání zaměstnanců školy. Snaha všech zúčastněných o vytváření partnerského prostředí a přátelských vztahů podporují příjemné učební prostředí. Celkové sociální klima školy kladně ovlivňuje také její menší velikost a rodinná atmosféra.

Spolupráce se zřizovatelem je založena na zajišťování bezproblémového chodu školy a na vytváření potřebných materiálních podmínek. Přístavbou školní jídelny - výdejny, která je vhodně využívána i k činnosti mateřské školy, došlo k výraznému zlepšení podmínek pro stravování dětí a žáků. Ke zkvalitnění vzdělávacího procesu přispělo i nové vybavení digitální technikou a didaktickými pomůckami, což učitelky v hodinách často využívaly. Pořízen byl také výškově nastavitelný nábytek a interaktivní tabule i učebnice. V mateřské

škole jsou průběžně obnovovány hračky a didaktické pomůcky. Její prostory jsou členité (herna, jídelna, ložnice, umývárna, šatna). Děti se zde mohou volně pohybovat, což podporuje jejich samostatnost a přiměřeně věku i zodpovědnost za vlastní jednání. Činnost školní družiny probíhá v prostorách kmenové třídy a další menší odborné učebny, pro zájmové aktivity jsou často využívány další prostory (školní zahrada, obecní hřiště). Ve škole je kladen důraz na bezpečné a příjemné prostředí pro děti, žáky i zaměstnance. Prostředí školy působilo čistě a esteticky, k čemuž přispívá tematická výzdoba, na které se podílejí svými výrobky děti i žáci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Plánování týdenní vzdělávací nabídky v mateřské škole vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu, které vytvářejí její základní rámec. Uskutečňována jsou měsíční hodnocení, ale bez stanovení konkrétních závěrů pro další vzdělávací aktivity.

Průběh sledovaných činností byl ovlivněn menším počtem dětí. To se kladně odráželo v příležitostech plně reagovat na jejich individuální možnosti a aktuální potřeby. Příznivé je i věkově různé složení dětského kolektivu, které poskytuje optimální podmínky pro spontánní sociální učení, k čemuž přispívá mimo jiné i přivítání a rozloučení dětí s učitelkami buď podáním ruky, společným tlesknutím nebo tanečkem.

Vzdělávání v mateřské škole probíhalo v klidné a vstřícné atmosféře. Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevovala vzájemná důvěra, zdvořilost a pomoc. Styl práce učitelky byl podporující a empatický. Připravená ranní nabídka byla zaměřena hlavně na výtvarné činnosti, méně na didaktické aktivity. V hlavním vzdělávacím čase probíhaly činnosti převážně frontálně, bez zohledňování různého věku dětí, což někdy vedlo k menší pozornosti a zájmu některých z nich. Děti také neměly možnost výběru z nabízených činností, plnily úkoly podle pokynů učitelky. V průběhu dne měly děti dostatek možností k rozvoji hrubé i jemné motoriky. Podporovány byly také jejich komunikační dovednosti, cílená a systematická logopedická prevence však nebyla realizována. Součástí všech aktivit byl rozvoj matematických dovedností, orientace v základním počtu do deseti, rozlišování barev, orientace v prostoru. Ve velké míře byla podporována a rozvíjena samostatnost a sebeobsluha dětí. Zařazované hudební a hudebně pohybové aktivity, kdy učitelky využívaly hlavně reprodukovanou hudbu, přispívaly ke zvýšenému zájmu dětí, a často byly doprovázeny humorem a veselím. Pro děti v posledním ročníku před nástupem do základní školy je vhodně poskytována cílená aktivita zaměřená na rozvoj psychomotoriky (kroužek *Předškoláček*), který je realizován v rámci klidových aktivit pro děti s menší potřebou spánku po obědě.

Učitelky po celý den děti pozitivně motivovaly a chválily. Projevy a výkony dětí oceňovaly, částečně je vedly i k sebehodnocení. K efektivnímu formativnímu hodnocení však docházelo jen v malé míře (dětem byla málo poskytována konkrétní zpětná vazba k jejich vzdělávacímu pokroku). Potřeby a možnosti jednotlivých dětí učitelky zohledňovaly, ale intuitivně, ne záměrně a plánovaně.

Sledované hodiny v základní škole byly promyšlené, metody a formy výuky převážně podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. V úvodních částech hodin učitelky zařazovaly vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků. V několika hodinách žáci cíleně diskutovali nad řešenými úlohami, učitelky jim poskytovaly dostatek času pro vyřešení. V prvním a druhém ročníku je podpořena výuka anglického jazyka půlhodinou hravé angličtiny týdně.

Zařazené metody často umožňovaly aktivity alespoň v části hodin mimo lavice, většinou v kruhu na koberci, kdy žáci v malém kolektivu jednoho ročníku efektivně procvičovali a upevňovali učivo. Vzhledem k výuce několika ročníků zároveň žáci často pracovali samostatně, jasné zadání úloh měli napsané na tabuli. Bylo zřejmé, že jsou na samostatnost bez dalších upřesňujících dotazů na učitelku zvyklí. Pro ty, kteří úkoly vypracovali rychleji, však někdy chyběla další učitelkami připravená aktivita či připomenutí jejího splnění. Zájem o předmět některé učitelky podporovaly zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. V hodinách bylo časté používání digitálních technologií učitelkami i žáky. Většina vyučujících žáky průběžně podporovala k dosažení cíle, vzájemná komunikace byla přátelská, pozitivní. Hodiny byly jen občas uzavřeny shrnutím učiva a pochvalou práce žáků, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo zařazeno vůbec.

Pozornost škola věnuje dopravní výchově, kdy žáci pravidelně každoročně navštěvují dopravní hřiště v Poličce. Témata prevence rizikového chování a bezpečnosti dětí a žáků jsou přirozenou součástí vzdělávacího procesu.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání. Vychovatelka připravila činnosti v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku, dařilo se jí vhodně kombinovat organizované i spontánní činnosti.

Škola podporuje pohybové aktivity žáků, přestávky jsou věnovány relaxaci na školní zahradě, do hodin jsou zařazovány tělovýchovné chvílky. V mateřské škole byl každý den uskutečňován pobyt venku. Využíváno je obecní hřiště, které přímo navazuje na budovu školy, a také motivující venkovské prostředí pro záměrné pozorování, situační a prožitkové učení a podporu tělesné zdatnosti dětí. Pravidelně je i ve školní družině zařazován pobyt účastníků venku s různými pohybovými aktivitami, časté jsou vycházky do okolí školy se sběrem přírodnin, které žáci využívají pro další družinou i školní činnost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola podporuje rozvoj osobnosti dětí, směřuje k naplňování klíčových kompetencí. Pedagogické pracovnice sledují vývoj jednotlivých dětí na základě jejich projevů, informace jsou registrovány, ale ne průběžně, pouze dvakrát ročně. Není zřejmé, jak se se získanými informacemi dále pracuje, výsledky nejsou cíleně využívány při plánování individualizované vzdělávací nabídky. Učitelky vychází zejména z vlastní znalosti dětí a využívají ji k uplatnění vhodného přístupu v aktuálním pedagogickém působení.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností. Vstřícné a přátelské prostředí významně přispívá k otevřené komunikaci dětí mezi sebou i s dospělými. Děti se bezprostředně přizpůsobovaly danému režimu i stanoveným třídním pravidlům. Měly základní povědomí o okolním světě a jeho dění, o rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách prostředí a počasí. Chápaly hlavní číselné a matematické pojmy a prakticky je používaly. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti a prostorovou orientaci, uměly pracovat s různorodým výtvarným materiálem. Uplatňována byla pravidla slušného chování, děti měly zafixováno používání zdvořilostních výrazů. Velmi samostatné byly při sebeobslužných činnostech a při stravování.

V základní škole je nastaven systém ověřování znalostí žáků vlastními evaluačními nástroji. Učitelky žáky obvykle klasifikují a známku doplňují slovním komentářem. Ve sledovaných

hodinách je hodnotily zejména slovně, s ohledem na začátek školního roku převážně motivačně pozitivně. Na základě získaných výsledků se následně zaměřovaly na procvičování problematických jevů. Doučování dvou žáků probíhá v odpoledních hodinách v mateřské škole – u jednoho je zaměřeno na podporu jazykových dovedností (žák s odlišným mateřským jazykem), u druhého na procvičování znalostí a dovedností z českého jazyka.

Ve školním roce 2019/2020 byli čtyři žáci úspěšní při přijímacím řízení na víceleté gymnázium (pozitivní je jejich umístění na předních místech, jeden žák byl na prvním místě). V průběhu roku se podle zájmu někteří zapojují do logické olympiády, soutěží matematických a informatiky.

Škola klade důraz na spolupráci s rodiči. Je vytvořen informační systém, a to formou vzájemné ústní komunikace, pravidelných schůzek, webových stránek školy, veřejně přístupných dokumentů a nástěnek ve škole. V mateřské škole byla zřízena facebooková skupina, která zajišťuje vzájemnou rychlou komunikaci. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání informováni také písemně klasifikací do žákovských knížek, někteří občas využijí možnosti zúčastnit se vyučování. Propojení základní školy, mateřské školy a školní družiny umožňuje realizaci společných aktivit dětí a žáků (vzájemné návštěvy, organizace školních a mimoškolních akcí) a zmírnění adaptačních obtíží po zahájení povinné školní docházky. Škola také zajišťuje různá kulturní vystoupení v obci. Žáci a děti při nich mají možnost předvést své dovednosti na veřejnosti a přirozeným způsobem rovněž dochází k vytváření povědomí o jejich vlastní sounáležitosti se společností. K tomu slouží i zprávy o dění ve škole, zveřejňované v *Občasníku obce Široký Důl*.

Závěry

Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo přístavbou školní jídelny - výdejny nejen ke zlepšení materiálních podmínek školy, ale ve větší míře je nyní také podporována samostatnost a rozvoj sebeobslužných činností u dětí v mateřské škole,
- zvýšila se úroveň vybavení školy digitálními technologiemi,
- většina členů pedagogického sboru je nyní kvalifikovaná; ředitelka školy získala odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost pro první stupeň,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků nebylo podle doporučení směřováno k metodám vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků a přetrvává tak to, že nejsou tyto aktivity při výuce zařazovány.

Silné stránky

- Přátelská atmosféra školy a podporující přístup pedagogů přispívají k vytváření pozitivního prostředí vzdělávacího procesu v mateřské i základní škole,
- menší počty dětí i žáků ve třídách, které umožňují citlivě reagovat na individuální potřeby dětí i žáků,
- využívání digitálních technologií ve výuce v základní škole, což podněcuje žáky k dalšímu učení,
- podpora pohybových aktivit žáků o přestávkách i při výuce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při řízení školy jsou evaluační a hodnoticí procesy realizovány spíše formálně a nepřinášejí konkrétní výsledky, na základě kterých by byly stanoveny koncepční záměry a vize školy,
- v základní škole je připravena menší nabídka prohlubujících aktivit rychleji pracujícím žákům,
- v základní škole není uskutečňováno uzavírání hodin se shrnutím učiva a zhodnocením práce žáků,
- součástí hodnocení vzdělávacích pokroků není sebehodnocení dětí a žáků ani jejich vzájemné hodnocení,
- v mateřské škole nejsou plánované činnosti cíleně diferencovány, a to ani podle věku dětí.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést funkční a objektivní systém vnější i vnitřní evaluace, vytvořit účelný hodnoticí systém a získané informace využívat ke stanovení koncepčních záměrů a následně k rozvoji školy,
- zvážit možnost snížení rozsahu přímé pedagogické činnosti pro vedoucí učitelku mateřské školy,
- podpořit rychlejší a nadané žáky nabídkou dalších rozvíjejících činností,
- ukončovat vyučovací hodiny v základní škole, zhodnotit výsledky učební práce žáků v hodině z hlediska výukového cíle,
- zvážit rozvržení hodin matematiky (poslední dvě hodiny v pátek),
- vést děti a žáky k sebehodnocení a k vzájemnému hodnocení,
- diferencovat a individualizovat plánovaně vzdělávací nabídku v mateřské škole s ohledem na věk dětí i jejich osobní potřeby a zájmy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 23. 9.. 2021
2. Zřizovací listina ze dne 21. června 2012, včetně Dodatku č. 1 ze dne 4. září 2012
3. Rozhodnutí Krajského úřadu Pardubického kraje ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízeních, čj. KrÚ 23165/2016, ze dne 30. 3. 2016, s účinností od 1. 4. 2016

4. Jmenování na pracovní místo ředitelky Základní školy a mateřské školy Široký Důl, okres Svitavy ze dne 29. června 2012, s účinností od 1. 8. 2012, čj. ZS 33/2012
5. Potvrzení ve funkci ředitelky školy od 1. 8. 2018 do 31. 7. 2024
6. Výjimka z nejnižšího počtu žáků základní školy ve školním roce 2021/2022 ze dne 9. 6. 2021
7. Plán DVPP 2021/2022 a Dlouhodobý plán DVPP na školní rok 2021/2022
8. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání dětí – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
9. Přehled docházky dětí (výběr) – školní roky 2020/2021 a 2021/2022
10. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy – školní rok 2021/2022
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2007 s dodatky číslo 1 – 6
12. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Hrajeme si celý den*, platný od 1. 9. 2021
13. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání ve školní družině s platností od 1. 9. 2021
14. Třídní knihy, školní rok 2021/2022
15. Školní preventivní strategie na období 2018 – 2021
16. Minimální preventivní program, školní rok 2021/2022
17. Zápisní listky, školní rok 2021/2022
18. Přehled výchovně vzdělávací práce, školní rok 2021/2022
19. Výroční zpráva školy za školní rok 2020/2021
20. Školní matrika, školní rok 2021/2022
21. Rozvrhy hodin, školní rok 2021/2022
22. Pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
24. Inspekční zpráva, Čj. ČŠIE-1351/14-E

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Milena Pokorná v.r

PaedDr. Marta Hunalová, školní
inspektorka

Marta Hunalová v. r.

Bc. Daniela Růžová, kontrolní pracovnice

Daniela Růžová v. r.

V Pardubicích 12. 11. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Kopecká, ředitelka školy

Lenka Kopecká v. r.

V Širokém Dole 15. 11. 2021